

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

ΘΕΜΑΤΑ

ΚΕΙΜΕΝΑ : ΕΝΟΤΗΤΑ 15 ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Α' ΦΙΝΕΑΣ ΚΑΙ ΑΡΓΟΝΑΥΤΕΣ

« Φινεύς ἐμηνυσε τὸν πλοῦν τοῖς Ἀργοναύταις, καὶ περὶ τῶν συμπληγᾶδων ὑπέθετο πετρῶν τῶν κατὰ θάλασσαν. Ἦσαν δὲ ἀλλήλαις ὑπὸ τῆς τῶν πνευμάτων βίας τῶν τὸν διὰ θαλάσσης πόρον ἀπέκλειον. Ἐφέρετο δὲε πολλὴ μὲν ὑπὲρ αὐτῶν ὀμίχλη, πολὺς δὲ πάταγος, ἦν δὲ ἀδύνατον καὶ τοῖς πετεινοῖς δι' αὐτῶν διελθεῖν. Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ἀφεῖναι πελειάδα διὰ τῶν πετρῶν, καὶ ταύτην ἐὰν μὲν ἴδωσι σωθεῖσαν, διαπλεῖν καταφρονοῦντας, ἐὰν δὲ ἀπολομένην, μὴ πλεῖν βιάζεσθαι. Ταῦτα ἀκούσαντες ἀνήγοντο, καὶ ὡς πηλοῖον ἦσαν τῶν πετρῶν, αφιάσιν ἐκ τῆς πρώρας πελειάδα. Τῆς δὲ ἰσταμένης τὰ ἄκρα τῆς οὐράς ἢ σύμπτωσις τῶν πετρῶν ἀπεθέρισεν. Ἀναχωρούσας οὖν ἐπιτηρήσαντες τὰς πέτρας μετ' εἰρεσίας εὐτόνου, σπυλλομένης Ἦρας, διήλθον τὰ ἄκρα τῶν ἀφλάστων τῆς νεῦς περικοπέισης. Αἱ μὲν οὖν συμπληγάδες ἔκτοτε ἔστησαν. Χρέων γάρ ῥῃν αὐταῖς νεῶς περαιωθείσης στήναι παντελῶς».

Ἀπολλόδωρος, Βιβλιοθήκη I, IX 22

Δ' ΣΕΙΡΗΝΕΣ, ΣΚΥΛΛΑ ΚΑΙ ΧΑΡΥΒΔΙΣ

«Παραπλεόντων δὲ Σειρήνας αὐτῶν, Ὀρφεὺς τὴν ἐνάντιαν μοῦσαν μελωδῶν τῶν Ἀργοναύτας κατέσχε. Μόνος δὲ Βούτης ἐξενήξατο πρὸς αὐτάς, ὃν ἀπάσασα Ἀφροδίτη ἐν Λιλυβαίῳ κατώκισε. Μετὰ δὲ τὰς Σειρήνας τὴν νεῦν Χάρυβδις ἐξεδέχετο καὶ Σκύλλα καὶ πέτραι πλαγκταί, ὑπὲρ ὧν φέρεται πολλὴ καὶ καπνὸς ἀναφερόμενος ἑώρατο. Ἀλλὰ διὰ τούτων διεκόμισε τὴν νεῦν σὺν Νηρηῖσι Θέτις παρακληθεῖσα ὑπὸ Ἦρας».

Ἀπολλόδωρος, Βιβλιοθήκη I, IX 25

A.1. Ποιες πληροφορίες παίρνουμε για τις Συμπληγάδες Πέτρες από το Α' και ποιες από το Δ' κείμενο; [2 μον.]

A.2. Ποια συμβουλή έδωσε ο Φινέας στους Αργοναύτες;

[2 μον.]

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

copyright © 2005- 2006

A.3. Πώς κατάφεραν οι Αργοναύτες να περάσουν από τις Συμπληγάδες Πέτρες;

[2

μον.]

B.1. Να συμπληρώσετε τα κενά στις ακόλουθες προτάσεις με την κατάλληλη λέξη από την παρένθεση.

α) Του ήλθε η _____ ιδέα ν' ανοίξει το φάκελο. (φαιδρή, φαινή)

β) Η αδιαφορία για τα παιδιά της είναι _____. (επιφανής, πρωτοφανής)

γ) Μόλις _____ - ελπίδα σωτηρίας (αποφαίνεται, διαφαίνεται).

δ) Πάντα βρίσκει _____ για να μη διαβάσει. (εμφάσεις, προφάσεις)

[2

μον.]

B.2. Να γράψετε τις σύνθετες λέξεις που προκύπτουν από τις παρακάτω συνθέσεις με β' συνδετικό το άρχω.

α) δήμος + άρχω >

γ) γυμνάσιο + άρχω >

β) κύριος + άρχω >

δ) λήξη + άρχω >

[2 μον.]

Γ1. Να γράψετε τα παρακάτω αφωνόληκτα και ημιφωνόληκτα ουσιαστικά με γλκλιση

στον τύπο της παρένθεσης.

α) τό νόσημα – τος -> (Ονομαστική Πληθυντικού) :

β) ή σάρξ – κός-> (Αιτιατική Πληθυντικού) :

γ) ό αύτοκράτωρ – ορος -> (Δοτική Ενικού) :

δ) ό Έλλην –νος -> (Γενική Πληθυντικού) :

ε) ό πατήρ – τρος -> (Κλητική Ενικού) :

[2,5 μον.]

Γ.2. Να γίνει εγκλιτική αντικατάσταση των παρακάτω ρηματικών τύπων στο χρόνο που βρίσκονται.

ΟΡΙΣΤΙΚΗ	ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ	ΕΥΚΤΙΚΗ	ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ
διδάσκεις			
εγραψάμεθα			

[2,5

μον.]

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

copyright © 2005- 2006

Δ.1. Να αναγνωρίσετε τις υπογραμμισμένες μετοχές του κειμένου(κατηγορηματικές

ή επιρρηματικές) και να βρείτε τα υποκείμενά τους.

ΜΕΤΟΧΕΣ	ΕΙΔΟΣ	ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ
συγκρούμεναι		
ἀκούσαντες		
ἀναχωρούσας		
συλλαβομένης		
περικοπέισης		

[2,5

μον.]

Δ.2. Να χαρακτηρίσετε τους **ομοιόπτωτους προσδιορισμούς** (παράθεση, επεξήγηση, επιθετικός προσδ., κατηγορηματικός προσδιορισμός) που βρίσκονται υπογραμμισμένοι στις παρακάτω προτάσεις.

α) Οί αγαθοί ἄνδρες τήν πατρίδα σώζουσι.

β) Ὅμηρος, ὁ ποιητής τυφλός ἦν.

γ) Ὁ τῶν Ἀθηναίων νομοθέτης, ὁ Σόλων, εἰς Αἴγυπτον ἔπλευσεν.

δ) Ἄνδρὶ σοφῶ πᾶσα γῆ βατή.

[2,5 μον.]

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
copyright © 2005- 2006

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
copyright © 2005- 2006